

Reformi-kysely ammattillisille opettajille

Syyskuu 2018

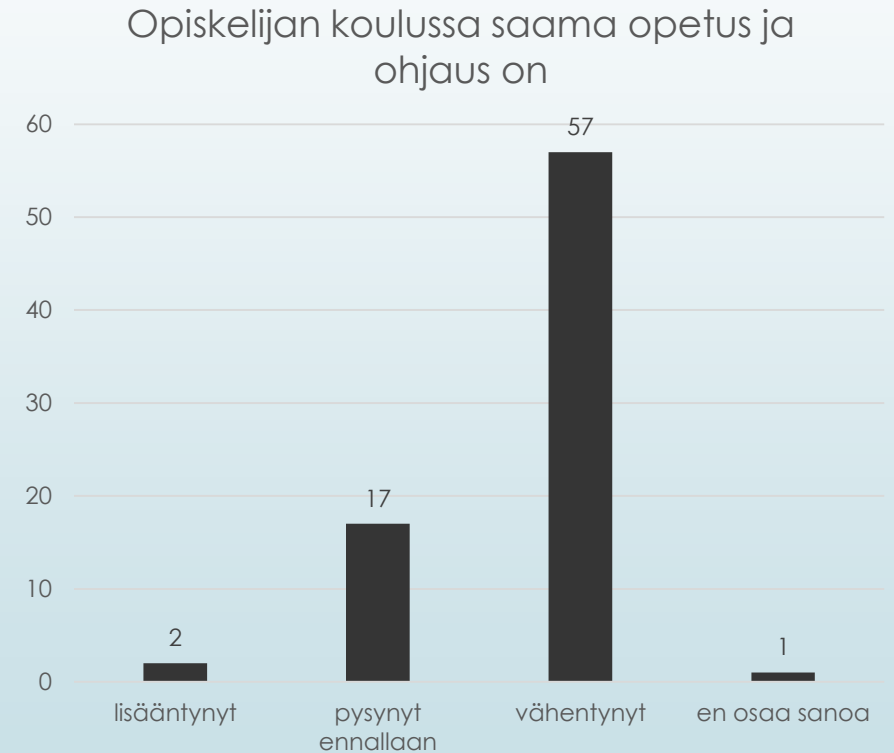

Taustatietoa

- Kyselyyn vastasi 77 toisen asteen ammatillista opettajaa
- Kysely jaettiin Winnovan ja Sataedun opettajille sähköpostitse
- Vastausaikaa oli noin kaksi viikkoa
- Kyselyn toteutti OAJ:n Satakunnan Alueyhdistys ry

Opiskelijan koulussa saama opetus ja ohjaus

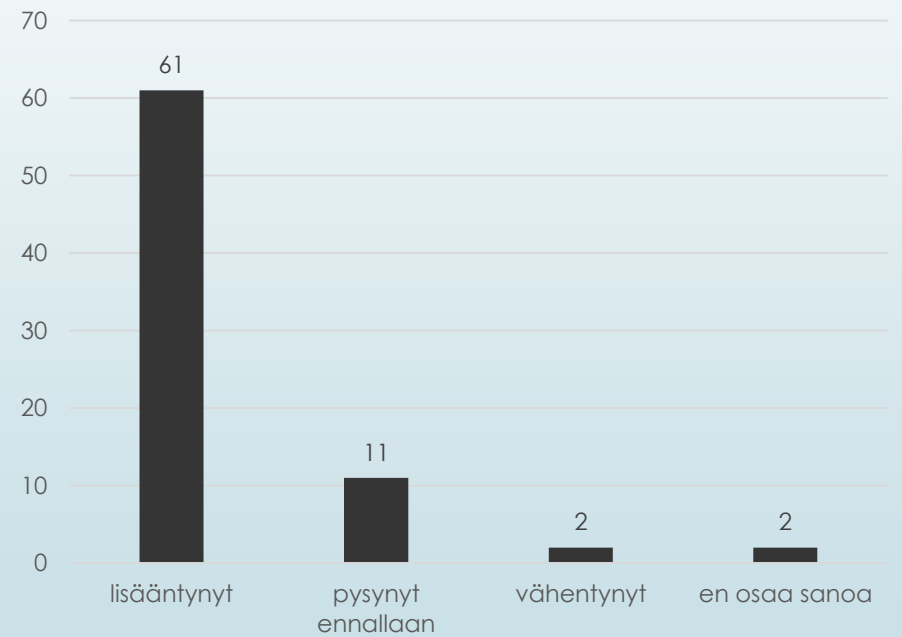
- ▶ Opettajien vastauksista on pääteltävissä, että opetuksen ja ohjauksen määrä on vähentynyt merkittävästi

Opiskelijoiden tuen tarve

- Lähes kaikkien vastaajien mielestä opiskelijoiden tuen tarve on lisääntynyt

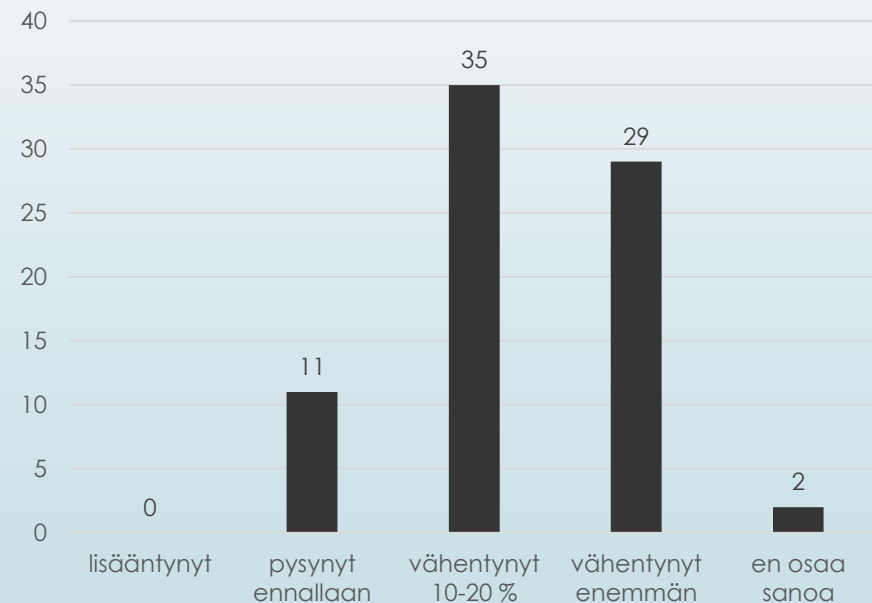
Opiskelijoiden tuen tarve on

Opettamassani aineessa lähiopetuksen määrä on viimeisen kolmen vuoden aikana

- Enemmän kuin 4/5 kyselyyn vastanneesta on sitä mieltä, lähiopetuksen määrä on laskenut viimeisen kolmen vuoden aikana

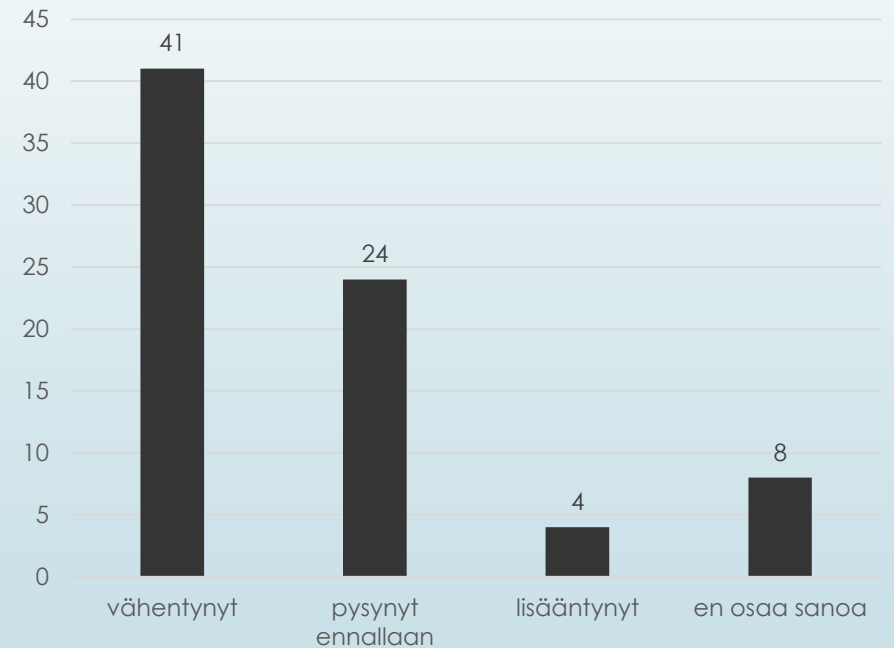
Opettamassani aineessa lähiopetuksen määrä on viimeisen kolmen vuoden aikana

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjausresurssi opettajalla on

- Yli puolet vastaajista sanoo ohjausresurssin vähentyneen

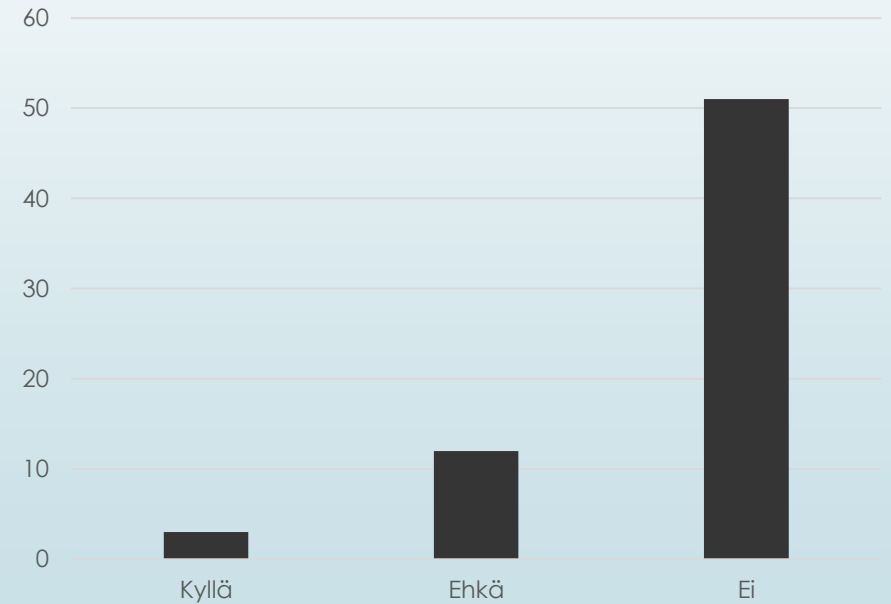
Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjausresurssi opettajalla on

Reformin tavoite oppimisen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille on realistinen

- ▶ Valtaosa vastaajista pitää tavoitetta epärealistisena

Reformin tavoite oppimisen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille on realistinen?

Vastaajien kommentteja reformin tavoitteeseen opetuksen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille

- Koulutetaan mielellään vain oman työpaikan työtehtäviin, ei nähdä alan kokonaisuutta. Työntekijöillä ei ole pedagogista osaamista ja oppimisen kokonaisuutta ei hahmoteta.
- Yrittäjät kertovat, että työtahti on niin nopea, että ei ole mahdollisuutta opettaa opiskelijoita alusta asti.
- Oppimisen siirtäminen työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen on realistinen, kun me opettajat pääsemme irti vanhoista tavoista nähdä oppiminen vain opettajajohtoisena, luokkamutoisena oppimisena.
- Ei mahdollista, työntekijät vieroksuvat lisääntyvää vastuuta ja oman työn tekemiseen käytettävän ajan pienenemistä. Urakkapalkat putoavat, kun pitää vetää opiskelijoita perässä.

Vastaajien kommentteja reformin tavoitteeseen opetuksen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille

- Muuten realistinen, mutta tutkinnon laaja-alaisuus selkeästi kapenee.
- Hyvät opiskelijat pärjäävät, heikommat ehkä eivät.
- Opiskelijoiden arviointi on melko heppoista - aina ei tiedetä, mitä ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit tarkoittavat - opiskelijan toimintaa verrataan oman työpaikan toimintaan - ei ammattitaitovaatimuksiin.
- Taitoja tarvitaan tietty määrä, jotta työpaikalla voidaan oppia loput. Työpaikalle kaivataan enemmän tietoa ohjauksesta ja palautteen antamisesta. Jos tätä työpaikalla tapahtuvaa oppimista ei tehdä huolella ja riittävillä voimavaroilla, tulokset eivät ole toivotun kaltaisia. Saadaan opiskelijoille paperit, mutta onko heillä riittävä ammattitaito?

Vastaajien kommentteja reformin tavoitteeseen opetuksen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille

- Pienillä työpaikoilla ei ole antaa opiskelijalle työpistettä, jotta hän voisi tehdä tai harjoitella työtä.
- Oppilaitosten tyhjät työpajat tarjoaisivat paremman mahdollisuuden oppia opettajan tai muun ammatillisen ohjaajan ohjauksessa esim. työssäoppimista oppilaitoksessa, yrittäjyyskokeiluja ym. Uudenlaisia oppimisympäristöinnovaatioita.
- Ammatillisen koulutuksen pitäisi olla myös nuorelle paikka jossa saa kasvaa omaan mittaansa turvallisessa oppimisympäristössä, luoda sosiaalisia suhteita ikätovereihinsa. Ammatillinen koulutus ei saa olla pelkkä työn oppimista.
- Kun saadaan opettajille työpisteitä työpaikoille, niin silloin voisi saada toimivaa jälkeä aikaan.

Vastaajien kommentteja reformin tavoitteeseen opetuksen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille

- Työpaikoilta saatu palaute on että he eivät kohta enää ota työssäoppijoita koska heillä menee opettamiseen ja valvomiseen liikaa aikaa.
- Pitkän ajan kuluessa todennäköisesti tapahtuu niin, että työpaikat ja koulutuksenjärjestäjät löytävät yhteiset, tulokselliset ja tuottavat toimintatavat. Tämä edellyttää molemminpuolista rakentavaa keskusteluyhteyttä, koulutusta ja yhteistä tahtotilaa sekä tietysti oikeanlaista, riittävää resursointia sekä yksityiseltä että valtion taholta.
- Muutamat työnantajat ovat päättäneet etteivät ota alle 18-vuotiaita, jos muut seuraavat perässä niin ongelmia on perusopetuksen työssäoppimisen kanssa.
- Sosiaalisten tilanteiden pelko on lisääntynyt räjähdysmäisesti eli oppilaat eivät ole valmiita siirtymään työpaikoille.

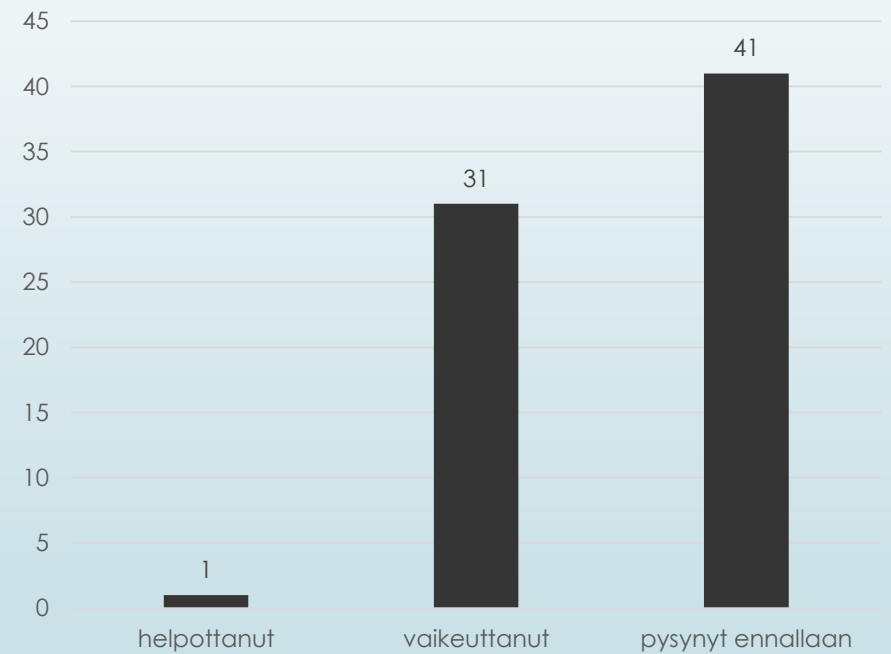
Vastaajien kommentteja reformin tavoitteeseen opetuksen siirtämisestä entistä enemmän työpaikoille

- Se on hyvä, että kesät saa hyödynnettyä oppimiseen aikana, näyttöjen anto vaatii silti aina oman aikansa, vaikka työkokemusta jo olisikin.
- On realistinen, suunniteltuna ja resursoituna. Nyt työelämä ei ole riittävän tietoinen reformin tavoitteesta ja sen merkityksestä konkreettisesti. Työelämä on unohdettu.
- Opiskelijat tarvitsevat tukea ja ohjausta työpaikoilla. Työntekijät odottavat opiskelijoilta itsenäistä otetta työhön.
- Näytössä arvioidaan vain työpaikan työtehtävien mukainen osaaminen jolloin suurin osa tutkinnon osan ammattiosaamisen kriteereistä jää arvioimatta ja kokonaan käymättä läpi.

Miten reformi on vaikuttanut koulutussopimuspaikkojen hankintaan

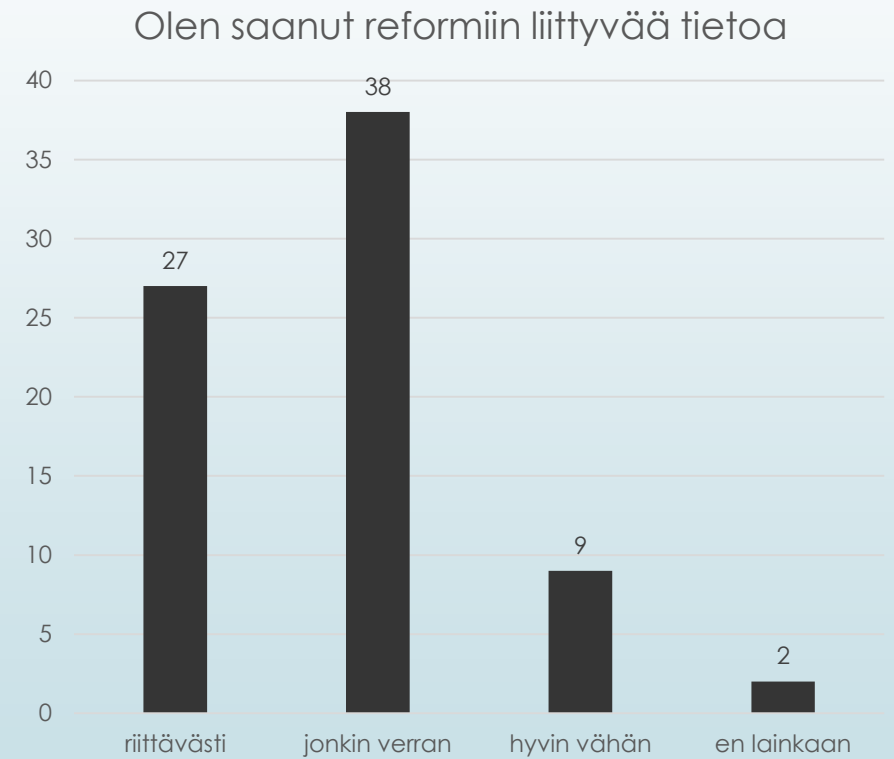
- Yli puolet vastaajista kokee, että reformi ei ole vaikuttanut koulutussopimuspaikkojen (työssäoppimispaikkojen) hankintaan.

Miten reformi on vaikuttanut koulutussopimuspaikkojen hankintaan

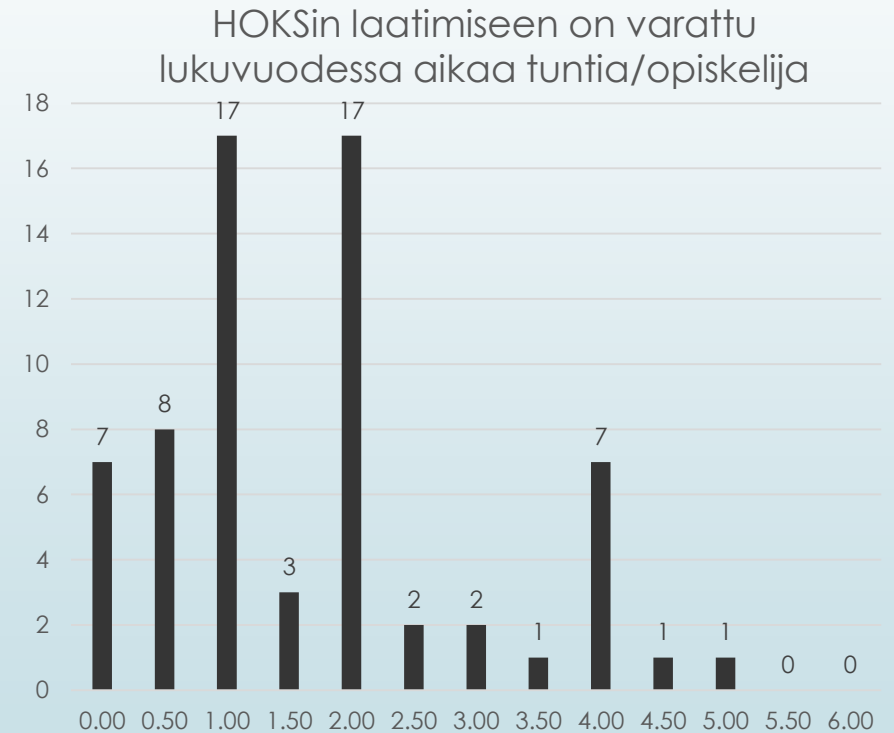
Olen saanut reformiin liittyvää tietoa

- Yli kolmasosa vastaajista kokee saaneensa riittävästi tietoa reformista

HOKSin laatimiseen on varattu lukuvuodessa aikaa tuntia/opiskelija

- 3/4 vastaajista arvioi HOKSin laatimiseen varatun ajan per opiskelija 0-2 tunnin välille

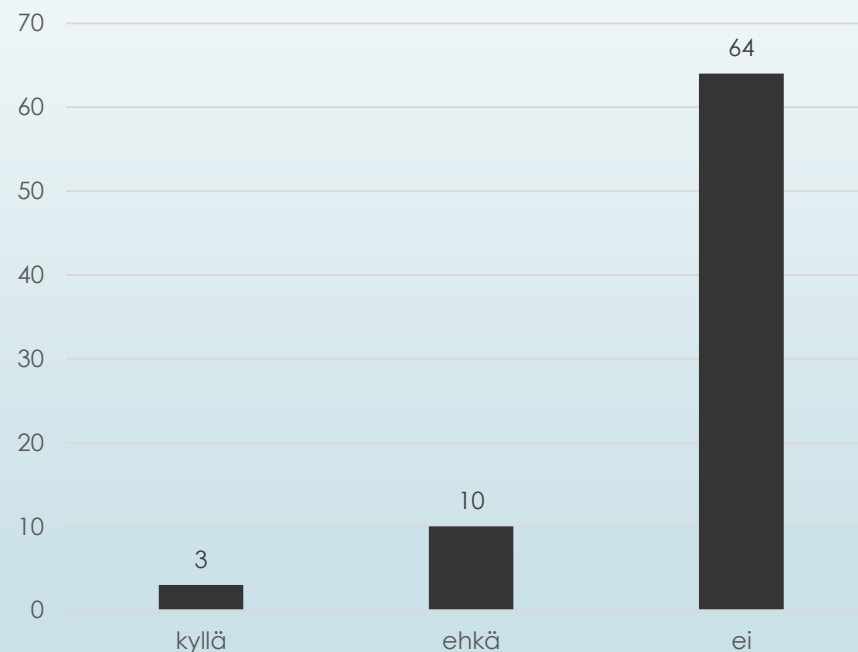

Alla oleva HOKSin laatimiseen liittyvä lause on helposti ymmärrettävä

- ▶ Vastaavat tiedot muusta osaamisen osoittamisesta sekä erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n 2 momentin mukainen osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja yksilöllinen osaamisen arviointi.

(HOKS rakenne, OPH)

Alla oleva HOKSin laatimiseen liittyvä lause on helposti ymmärrettävä

Ruusut ja risut reformille

- Pohjimmiltaan idea kuulostaa hyvältä. Ja siinä on mukana hyviä elementtejä. OPH ja koulutuksen järjestäjän vuoropuhelu siitä, mitä kunkin osapuolen pitäisi tehdä on kesken ja ohjeet siitä mitä opettajien kuuluisi tehdä puuttuvat. Tässä sitä sitten yritetään opettaa, opetella ja keksiä toimintatapoja samaan aikaan. Miltähän tämä näyttää opiskelijoiden silmissä?
- Reformi ajaa opettajat tulospaineen vuoksi päästämään läpi opiskelijoita, jotka eivät ole sisäistäneet opetettuja asioita.
- Opiskelija/oppija on unohdettu sekä hänelle annettava tuki ja ohjaus.
- Reformin toteutus ei ole tasalaatuinen pääkaupunkiseutu vs muu Suomi (koulutussopimuspaikat, oppisopimus jne.)

Ruusut ja risut reformille

- Reformi on loistava mahdollisuus muutokseen ja opettajan työn kehittämiseen / kehittymiseen!
- Ei toimi edes noususuhdanteen aikana, miten silloin kun tulee huonompi aika? Eri alat ovat täysin eriarvoisessa asemassa.
- Ajatus ehkä hyvä, mutta toteutus tullut aivan liian nopeasti, vähällä valmistelulla ja kaiken kaikkiaan kiireellä. Osa asioista parannuksia, osassa mennään takapakkia.
- Reformi toi muutamia muutoksia, mutta ne ovat lähes kaikki opiskelijan edun mukaisia sekä byrokratiaan vähentäviä. Reformi on hyvä juttu (uusine rahoitusmalleineenkin), parhaat koulutuksen järjestäjät elävät vielä 5 vuodenkin päästä.
- Perusideat reformissa erittäin kannatettavia, säästöt vähän torpedoivat edistystä.

Ruusut ja risut reformille

- Reformi on ok. Ohjausta työelämäyhteistyön suuntaan tarvitaan tuottavuuden nousuun ja uusien työpaikkojen saamiseksi Suomeen ja Satakuntaan. Oppisopimuskoulutuksen näkökulmasta katsottuna asia on erittäinkin hyvä.
- Jatkuvan haun periaate hyvä, kunhan se toteutetaan järkevällä tavalla. Opiskelija voi hankkia osaamista joustavasti itselleen parhaiten soveltuvalla tavalla.
- Ammatillinen koulutus tarvitsee uudistuksen, mutta leikattu rahoitus tekee tästä lähes mahdottoman tehtävän.
- Aikuiskoulutus on tässä reformissa unohdettu tai poistettu kokonaisuudessaan.
- Osa reformin muka uusista asioista on ollut käytössä jo vuosikymmeniä.

Ruusut ja risut reformille

- Toiminnan selkeys ja konkreettisten toimien vieminen käytäntöön on ollut hankalaa. Valmistautuminen muutokseen on ollut heikkoa ja OPH:n viesti on ajoittain ollut epäselvä. Tavoite on hyvä ja uudistus on tarpeen, mutta liian myöhäiseksi jääneet päätökset, lait sekä asetukset tutkinnon perusteiden uusiminen mukaan lukien on hankaloittanut toimintaa suuresti.
- Samaan aikaan, kun rahoitusta on leikattu radikaalisti, pitäisi jokaista opiskelijaa ohjata yksilöllisille poluille.
- Ihmettelemme vain, miksi meidän opetusalan ammattilaisten, maistereiden, joilla on pitkä koulutus ja kokemus, opetus ei enää kelpaa, vaan työmme halutaan siirtää työpaikoille.

Ruusut ja risut reformille

- Pitää muistaa, että reformin myötä ammattiopiskelija saattaa menettää jatko-opintokelpoisuuden, koska yhteisiä aineita savustetaan pois. Teen jo nykyisilläkin virityksillä talkootöitä niiden opiskelijoiden kanssa, jotka haluavat hakea korkeampiin opinto-asteisiin.
- Tulee näkymään ammatillisen koulutuksen arvostuksen heikkenemisenä sekä valmistuneen opiskelijan ammattitaidon tason merkittävänä laskuna.
- Parempi arviointi asteikko (1-5).